

Utvecklingsplan, VIVAT-metoden

Projektägare: Marita Lindman Johansson. Rektor, Tingsholmsgymnasiet. Telefon: 0321-595000

Projektledare: Ellinor Magnusson. Koordinator och gymnasielärare, Tingsholmsgymnasiet. Telefon: 0321-595502

Kontaktpersoner: Lotta Johansson. Kurator, Tingsholmsgymnasiet. Telefon: 0321-595458

Anna Hessling. Medicinsk samordnande sjuksköterska för Skolhälsovården Skolsköterska, Tingsholmsgymnasiet. Telefon: 0321-595469

Britt Thorell, folkhälsoplanerare i Ulricehamns kommun. Telefon : 0321-595231

Adress: Tingsholmsgymnasiet Tre rosors väg 523 86 Ulricehamn

Bakgrund till projektet

Genom den drastiska ökningen av psykisk ohälsa samt destruktiva beteende bland unga, måste utbildning för att ha de rätta verktygen att möta denna typ av problematik möjliggöras för skolans pedagogiska personal.

Det destruktiva beteendet tar sig olika uttryck såsom: självskaumbeteende, narkotika, alkohol, riskbeteende, depressioner, utåtagerande samt suicidtankar. Dessa typer av problematik är något som det pedagogiska personalen kommer daglig kontakt med och tvingas samt belastas med existentiella samtal och elevhälsan får ägna betydande tid till krishantering och samtal.

De ungdomar som brottas med destruktiva beteenden sätter ofta stor tilltro till skolan då det är en trygghet och en strukturerad tillvaro där man vet vilka möjligheter som erbjuds. Skolan är en arena som når alla unga individer och har därför ett ansvar att ha de rätta verktygen att möta alla unga där de befinner sig utefter deras individuella förutsättningar och behov.

Tingsholmsgymnasiet påbörjade för åtta år med hjälp av en punktinsats från Lotta Johansson att genomföra en medveten satsning på preventivt arbete för att förebygga psykisk ohälsa och då specifikt genom att använda sig av kursen ”Kärleken är bästa kicken”. Kursen vars huvudsyfte är att förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa mobbing, ångest, depression, suicidtankar samt stärka självbilden.

Då denna metod är några år gammal och i mångt och mycket inaktuellt i och med IT-utvecklingen och den problematik som har uppstått som till exempel: e-mobbing, spridning av kränkande material på Internet, pro-sidor som förespråkar suicid och självskaumbeteende, mejlingslistor, forumdiskussioner och andra nätbaserade mötesplatser.

Det är av största vikt att uppdatera sina kunskaper och har en metodutveckling som kan tillämpas på samhällets förändringar och vi sökte därför aktivt efter en ny metod som kan appliceras på dagens samhälle och användas utefter nya förutsättningar och aktuell uppdaterad forskning kring psykisk ohälsa.

Sedermera är Ulricehamns kommun en kommun som har ett väl uppbyggt nätverk trots sin något ringa storlek med sina 22 000 invånare. Det finns fungerande och gedigna kontakter med skola, primärvård och folkhälsoplanerare Britt Thorell.

Utfört arbete

Under våren 2009 etablerade vi kontakt med VIVAT vid Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø för att gå vidare i vårt projekt. Efter genomförd kontakt arbetades en ekonomisk kalkyl fram med alla omkostnader för resa, uppehåll, kurs samt material.

Datumet för genomförande av kursen blev den 17-18/8 och förlagt på Hotell Bogesund i Ulricehamn. Skälet till det var främst fördelaktiga lokaler samt logistik vad gällande material och lunch för deltagarna.

I juni valdes deltagarna ut efter en intresseförfrågan. Gallringen baserades sedan på profession samt i vilket programlag intressenten arbetade i. Vår målsättning var att sprida kompetensen i alla 12 programlag vi har på skolan samt till skolhälso och administrativ personal. Utfallet blev således: 2 rektorer, 1 skolsköterska, 1 kurator, 1 specialpedagog, 1 folkhälsoplanerare och 18 pedagoger.

Genomförande av kursen.

Kursen är på 14 intensiva timmar och fördelat på två heldagar. Syftet är deltagarna ska få större trygghet och självförtroende att möta människor i självmordsfara.

Innehållet är baserat på konkret och praktisk handling. Man varierar föreläsningar med reflektionsövningar, diskussion, rollspel och film. Allt för att ge en autentisk bild samt öka förståelsen och handlingskraftigheten i mötet med en självmordsnära människa.

Utvärdering.

Kursledarna genomförde en kursutvärdering som vi har fått kopior på. På de två primära frågorna svarade deltagarna:

På en skala från 1 till 10, hur vill du utvärdera kursen?

17 deltagare av 24 har svarat en 10. 5 deltagare av 24 har svarat en 9 och 2 deltagare har svarat en 8.

Kommentar

Utvärderingen är subjektiv och godtycklig, men vi anser att utfallet är så pass stort att vi kan dra en slutsats att kursdeltagarna är nöjda med dagarna samt att de anser att de har fått de rätta verktygen att möta en person i självmordsfara.

På en skala från 1 till 10, hur upplever du att kursen har hjälpt dig till att reagera mer effektivt på självmordsfara?

14 deltagare av 24 har svarat en 10. De upplever att de har fått mycket hjälp. 5 deltagare av 24 har svarat en 9, 4 deltagare har svarat en 8 och en person har svarat en 7.

Kommentar

Utvärderingen är subjektiv och godtycklig, men vi anser att utfallet är så pass stort att vi kan dra en slutsats att kursdeltagarna är nöjda med dagarna.

Många skriver i kommentaren att mycket träning och mer utbildning återstår innan man kan metoden fullständigt, vilket är en viktig aspekt. Nyttospekten lyfts flertalet gånger samt att man nu har fått redskap att kunna föra ett samtal med en självmordsnära person.

Framtida målsättning

Vi kommer att fortsätta arbeta med VIVAT-utbildningen i Ulricehamns kommun och projektgruppen kommer fortsätta att ha ansvaret för VIVAT-frågan samt utbildningar.

Fas 1

Ett delmål är att genomföra ytterligare en grundkurs för en bredare personal-och verksamhetsgrupp innan hösten 2010.

Av kursens 24 deltagare är 8 intresserade av att gå vidare som VIVAT-handledare. Eftersom vi är först i Sverige med denna kurs och VIVAT i Norge äger copyrighten av allt material så måste Kursledareutbildning förläggas i Norge. Oavsett hur kursen praktiskt kommer att genomföras är kursledarutbildningen en viktig aspekt i vår verksamhet samt fortsatt arbete i frågan.

Hösten 2010 ska även en kurs på en halvdag genomföras för de 24 deltagare som medverkade. Syftet med denna halvdag är att fräscha upp kunskaperna samt delge varandra sina erfarenheter.

På eget initiativ kommer vi även att hålla en egen återkoppling i december på Tingsholmsgymnasiet. Dels för att få återkopplat på hur deltagarna upplevde kursen såhär i efterhand, men också för att lyfta problematiken och delge varandra om erfarenheter och nytta av utbildningen.

Fas 2

I början av hösten 2010 ska en grundutbildning genomföras för 24 nya deltagare hållas och syftet är att en tvärspektoriell rekrytering av deltagare ska ske. VIVAT-gruppen på Tingsholmsgymnasiet ansvarar för bokning av kurs samt rekrytering i samråd med berörda parter.

Ett visst antal platser kommer att tillfalla olika sektorer, för att få adekvat spridning av kunskap.

Fas 3

Ytterligare en målsättning är att bibehålla den kontakt vi har etablerat med VIVAT-organisationen och då främst kursledarna, Hans Lander och Johan Lindmark.

En gymnasieskola i Kristiansand har utvecklat ett program för suicidprevention samt arbetat aktivt med dessa typer av problematik. Det är en kontakt som vi ska arbeta fram och försöka få till ett samarbete över nationsgränserna.

Erfarenheter

Sammanfattningsvis så har arbetet utvecklats bra och vi är eniga om en positiv utveckling med potential inför framtiden.

Kontakten med Norge och VIVAT har fungerat ypperligt och vi är måna om den kontakten, likaså är vi förväntansfulla att se vad kontakten med gymnasieskolan i Kristiansand kan leda till.

Deltagarna har även gett oss i projektgruppen positiv feedback om kursen och dess innehåll. Det har bidragit till att den har uppfattas positiv även hos resterande skolpersonal.